

Lausunto valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Erasmus+ -ohjelman perustamisesta vuosiksi 2028–2034

Sivistysvaliokunnassa
3.12.2025

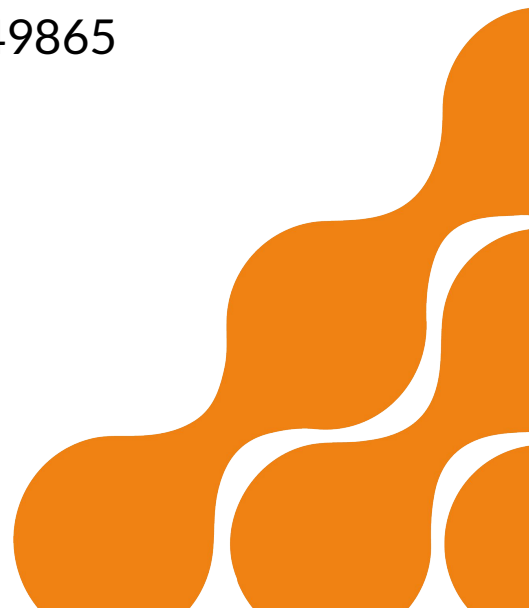

Korkeakoulupolitiikan
erityisasiantuntija

Roosa Veijola

roosa.veijola@samok.fi

puh. 040 8449865

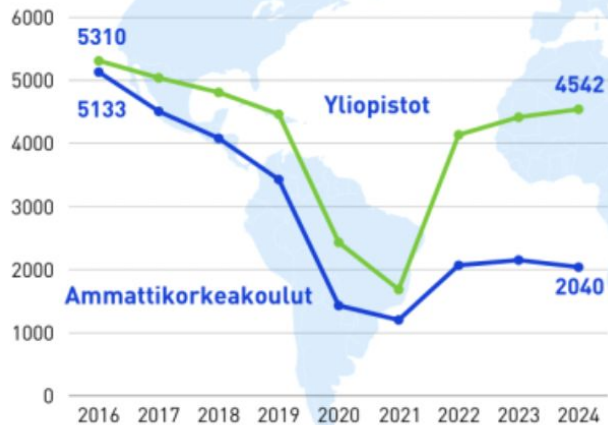
Korkeakouluopiskelijoiden liikuvuusjaksot Suomessa

KORKEAKOULUOPIISKELIJOIDEN ULKOMAANJAKSOT SUOMESTA 2016-2024

Lähde: Vipunen

Pitkäkestoiset ulkomaanjaksot (vähintään 3 kk)

Lyhytkestoiset ulkomaanjaksot (alle 3 kk)

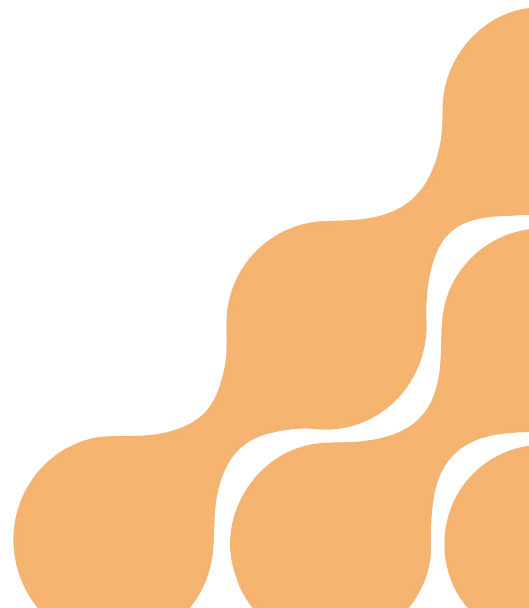

Näkemykset Suomen kantaan Erasmus+ -ohjelman budjetiksi

- ❖ Suomi tunnistaa haasteet budjetin riittävydestä kattamaan kaikkia esitettyjä uusia ja vanhoja tavoitteita ja aloitteita tilanteessa, jossa ohjelmalle tulee uusia edunsaajia ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen siirtyessä Erasmusuksen osaksi
 - Vaarana ohjelman ydintoimintojen toteutumisen heikentyminen
- ❖ Suomi kuitenkin tarkastelee rahoituskehystä yhtenä kokonaisuutena
 - Ei vaatimusta Erasmus+ -ohjelmabudjetin kasvattamiseksi
 - SAMOK näkee, että budjetti tulisi vähintään kolminkertaistaa tason säilyttämiseksi
- ❖ Lisäksi Suomelle on oleellista turvata merkittävimmät saannot EU-rahoituksesta
 - Suomeen tulee takaisin Erasmus+ -ohjelmasta enemmän rahaa kuin mitä Suomen osuus ohjelman kokonaisbudjetista kustantaa
 - Suomen suhteellinen maksuosuus EU-budjettiin on noin 1,7 %
 - Suomelle palautuu kansallisesti hallinnoitujen toimintojen kautta 1,9 %
 - Keskitetyissä toiminnoissa Suomelle palautuu peräti 3,4 %
- ❖ Suomi myös korostaa rahoituksen kohdentamista keskeisiin poliittisiin prioriteetteihin, kuten kilpailukyvyn vahvistamiseen
 - Erasmus+ toimeenpanoväline EU:n osaamisunionille ja rakentaa EU:n kilpailukykyä investoimalla eurooppalaiseen yhteistyöhön, osaamiseen ja eurooppalaisiin nuoriin
 - Mario Draghi: EU:n kilpailukyky vaatii paljon laajempaa osaamisen ja liikkuvuuden skaalausta (nyt liikkuvuus koskee n. 15% nuorista)

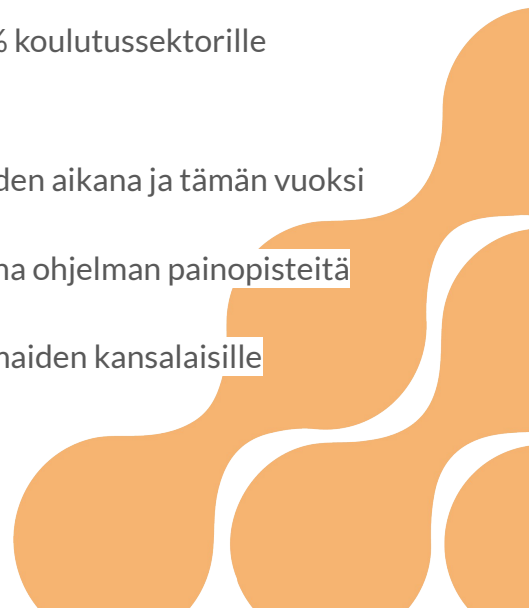
Eli Suomen tulisi

- Vahvemmin tunnistaa
 - Erasmus+ -ohjelma kilpailukyvyn kasvattajana sekä pehmeän turvallisuuden ja eurooppalaisen yhteenkuuluvuuden edistäjänä
 - Erasmus+ -ohjelmasta Suomeen palautuvan rahan suhteellinen määrä verrattuna maksuihin
- Ajaa Erasmus+ -ohjelmabudjetin vähintään kolminkertaistamista (vs. nyt ehdotettu 30%:n korotus)

Muita huomioita

- Esityksestä puuttuu sektorikohtaiset budjettiallokaatiot
 - Kuinka paljon ohjelman budjetista ohjautuisi eri painopistealueiden (koulutus, nuoriso, urheilu) välille rahoitusta
 - Liiallinen joustavuus ohjelman budjettijaon sisällä voi johtaa heikkoon ennakoitavuuteen ja lisätä epävarmuutta rahoituksen saajien keskuudessa.
 - SAMOK: koulutussektorille tulisi kohdentaa 40 % ohjelman rahoituksesta ja 70 % koulutussektorille kohdennetusta rahoituksesta tulisi käyttää liikkuvuusjaksojen rahoittamiseen
- Suomen kannan kanssa yhtä mieltä
 - Jäsenvaltioilla tulisi olla mahdollisuus vaikuttaa ohjelman sisältöihin ohjelmakauden aikana ja tämän vuoksi ohjelmakomitean säilyttäminen on tärkeää
 - Erasmus+ -ohjelmassa tulisi pitää ympäristö- ja ilmastonmuutoksen torjunta osana ohjelman painopisteitä
 - Osallisuuden ja saavutettavuuden tukeminen oleellista
 - Varauksellinen suhtautuminen avaukseen stipendien tarjoamisesta kolmansien maiden kansalaisille strategisesti tärkeillä aloilla
 - Varauksellisuus komission esitykseen urheilijoiden liikkuvuusjaksoista

Muita huomioita

- Erasmus+ -ohjelman tulisi tukea erilaisten hankemuotojen jatkumoa paikallisista hankkeista eurooppalaisen yhteistyön kautta kansainväliseen toimintaan
 - Esityksessä ei mainintaa esim. Operating Grant -välineestä
 - Tulisi selvästi mainita tuki eurooppalaisille verkostoille (kansalaisyhteiskunta)
- Ehdotus sisällyttää Students at Risk -mekanismi osaksi humanitaarisen avun välinettä
 - Tuki opiskelijoille jatkaa opintojaan, kun heiltä on evätty pääsy koulutukseen poliittisen vainon, konfliktien tai humanitaaristen kriisien vuoksi
 - Järjestelmiä on jo olemassa joissakin Euroopan maissa, kuten Norjassa, Saksassa ja Itävallassa
 - Järjestelmän kehittäminen EU-tasolla olisi järjestelmien yhdenmukaisuuden, yhteentoimivuuden, koordinaation ja resurssitehokkuuden näkökulmasta järkevää

samok.fi | @samok_fin

Suomen opiskelijakuntien liitto – SAMOK

Finlands studerandekårers förbund

National Union of Students in Finnish Universities of Applied Sciences